Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri
Caroline Palo

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-26

HSN 2020-0997

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2020:38 av Jonas Lindberg (V) om att regionen genom IOP eller egen regi startar en mottagning och verksamhet som riktar sig exklusivt till vårdpersonal med psykisk ohälsa och utmattningstillstånd

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2020:38. I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att Region Stockholm genom IOP eller egen regi startar en mottagning och verksamhet som riktar sig exklusivt till vårdpersonal med psykisk ohälsa och utmattningstillstånd.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:38 av Jonas Lindberg (V)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i psykiatriberedningen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2020:38 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Ersta Diakonisällskap har haft avtal med Stockholms läns landsting från 70-talet och fram till för två år sedan. Sista avtalet tecknades med en giltighetstid 2017-01-01 till 2018-12-31. Uppdraget i det avtalet omfattade

ett differentierat utbud i psykiatrisk öppenvård samt heldygnsvård med 13 vårdplatser. Vårdgivarens insatser skulle i första hand rikta sig till vårdpersonal i landstingets verksamhet som var i behov av psykiatrisk vård på specialistnivå samt viss beroendevård. Mot bakgrund av att avtalet hade tecknats utan föregående konkurrensutsättning, beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden den 30 januari 2018 att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att upphandla öppen och sluten psykiatrisk specialistvård för vuxna i region Stockholm enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Uppdraget utökades i upphandlingen till att omfatta alla medborgare och med ett särskilt ansvar för att behandla sjukvårdspersonal/ personal i kontaktyrken i behov av specialistpsykiatrisk vård. Capio Hjärnhälsan AB vann upphandlingen och hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 19 juni 2018 att hälso- och sjukvårdsdirektören tecknade avtal med Capio under de innevarande åren till och med 2023.

Den pågående pandemin har varit en utmaning för hela Region Stockholm och inte minst hälso- och sjukvården. En stor kraftsamling och ett betydande omställningsarbete har genomförts för att klara av att ge invånarna den hälso- och sjukvård som covid-19 har krävt. Då covid-19 är en ny sjukdom och det därmed initialt saknades kunskap och erfarenhet om sjukdomen, har det inneburit osäkerhet och stress för medarbetarna inom hälso- och sjukvården som också har fått arbeta långa arbetspass för att bemanna alla vårdplatser som de sjuka patienterna har fordrat för sin vård.

Tidiga stödinsatser är viktigt för att förebygga ohälsa. Region Stockholm har under den pågående pandemin vidtagit flertalet åtgärder för att erbjuda medarbetarna inom hälso- och sjukvården adekvat stöd och därigenom minska risken för att ohälsa uppstår. Inom Region Stockholms särskilda sjukvårdsledning (RSSL) har en särskild funktion avseende krisstöd funnits och bemannats av kompetens från Regionalt kunskapscentrum för kris- och katastrofpsykologi. Kunskapscentrumets huvuduppgift är att främja hälsa och förebygga psykisk ohälsa såväl i vardagssjukvårdens krissituationer som vid katastrofer. Krisstödsfunktionen i RSSL har bland annat arbetat proaktivt med att etablera, initiera och genomföra personalstöd.

Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården har erbjudits psykologiskt stöd både på grupp och individnivå som har genomförts av regionens upphandlade leverantör av akut krisstöd. Stödet har erbjudits antingen fysiskt på plats eller via digitala kanaler och har varit centralt finansierat. Krisstödet erbjuds alltjämt och utöver det finns även, fram till årsskiftet med möjlighet till förlängning, möjlighet till särskilt samtalsstöd för medarbetare och chefer via regionens företagshälsovård.

Överväganden
Medarbetare som arbetar inom hälso- och sjukvården har möjlighet till krisstöd och företagshälsovård. Vid behov av fortsatt eller ökad psykiatrisk vård ska detta i första hand ske i primärvården i samverkan med företagshälsovård eller via remiss eller egenremiss till Capios öppenvårdsmottagning på Södermalm eller heldygnsvård i Järfälla.

Hälso- och sjukvårdsnämnden genomför löpande uppföljning av avtalet med Capio och bedömer att verksamheten uppfyller uppställda krav som ingår i avtalet. För närvarande har verksamheten en kapacitet att ta emot sjukvårdspersonal och det finns möjlighet att komma till mottagningen och vistas på heldygnsvården både diskret och avskilt. Det föreligger för närvarande inte någon större ökning av remisser på grund av covid-19, men hälso- och sjukvårdsnämnden följer utvecklingen med täta kontakter och löpande rapportering från vårdgivaren. I övriga psykiatriska avtal i regionen, både egen regi samt upphandlade, finns det ytterligare kapacitet att ta emot patienter som har behov av psykiatrisk specialistvård. Inom vårdvalet specialiserad rehabilitering vid långvarig smärta och utmattningssyndrom finns det möjlighet för patienter att behandlas för utmattningssyndrom.

Sammantaget bedömer hälso-och sjukvårdsnämnden att det i dagsläget finns ett brett utbud av vård för vårdpersonal med psykisk ohälsa och utmattningstillstånd i Region Stockholm genom vidtagna åtgärder och gällande avtal. Det föreligger inga behov av att utöka vården för detta ändamål oavsett driftsform.

Ekonomiska konsekvenser
Det akuta krisstödet till vårdpersonal har finansierats med centrala medel och har till och med september kostat cirka 14,5 miljoner kronor och är en viktig insats för att förhindra uppkomst av psykisk ohälsa. Kostnader för att medarbetarna ska ha tillgång till psykiatrisk specialistvård följer upphandlat avtal.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut har oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut har oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut har oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut har oförändrade konsekvenser för administrationen.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-11-26

Region Stockholm

Ankom
Region Stockholm
2020 -06- 23
Dnr RS 2020-0554

Region Stockholm
2020-06-23

2020:38

Motion av Jonas Lindberg (V) om att regionen genom IOP eller egen regi startar en mottagning och verksamhet som riktar sig exklusivt till vårdpersonal med psykisk ohälsa och utmattningstillstånd.

Covid19-krisen innebär en enorm arbetsbelastning på regionens vårdpersonal. Krislägesavtal ger arbetsgivaren makten över arbetstiden, personalen får förvisso mer i lön men risken för utmattning och posttraumatiska reaktioner har ökat väsentligt. Arbetsveckor på mellan 48 - 60 timmar, ibland mer, sliter hårt på varje människa som utsätts för det. Många anställda inom vården och deras fackliga organisationer varnar nu för en kraftig ökning av antalet personer som kommer att insjukna i utmattningssyndrom och olika posttraumatiska reaktioner.

Med krislägesavtalet, som var nödvändigt i en extrem situation, har dock Region Stockholm idag en arbetsmiljöskuld till sin personal. Regionen säger sig vilja vara en bra arbetsgivare med attraktiva arbetsplatser som tar ansvar för sin personal. Men vackra ord är en sak, nu krävs handling.

Ännu en gång måste vi dock konstatera att det blågröna styrets köp- och sälj-politik har försvårat möjligheterna att ge vårdpersonalen den hjälp som behövs. För två år sedan beslöt högeralliansen att den framgångsrika verksamhet som funnits på Ersta i 50 år med öppen och sluten psykiatrisk vård med specialinriktning på vårdpersonal måste konkurrensutsättas. För högern betyder nämligen 50 års bevisad framgångsrik verksamhet ingenting I deras dogmatiskt marknadsliberala värld är det nämligen ingen skillnad på psykiatrisk vård och snöröjning. Lägsta bud ska ”vinna”. Så gick det till när aktiebolaget Capio Hjärnhälsa för två år sedan ”vann” denna specialistvård.

För de 50 anställda på Ersta-kliniken och för de 2000 patienterna var det en katastrof. All kompetens som Ersta hade byggt upp försvann. Ersta var också känt för att säkra sina patienters höga integritetskrav, bland annat genom en dold journal. Också slut på det. En del av personalen på Ersta-kliniken gick över till Capio och ungefär 400 av patienterna. Men med nya

ägare och helt ny klinik skapades en annan vårdkultur och andra vårdmetoder.

Oavsett hur aktiebolaget ifråga nu sköter verksamheten, så finns det i Covid19-krisens spår ett växande behov av en mottagning och verksamhet som riktar sig exklusivt till vårdpersonal med psykisk ohälsa och utmattningstillstånd.

Redan innan Covid19 var arbetssituationen inom vården pressad, inte minst efter de usla sjukhusavtalen som tvingade fram avskedanden och neddragningar. De arbetsmiljöproblem som vårdpersonalen dagligen tvingas handskas med sliter också hårt.

Det är därför viktigt att Regionen tar sitt ansvar som arbetsgivare och nu möjliggör att erbjuda denna typ av vård i egen regi, eller genom ett IOP-avtal. Arbetsmiljöskulden till personalen ska betalas. Det kräver handling.

Med bakgrund mot ovanstående föreslås fullmäktige besluta:

Att Region Stockholm snarast genom IOP-avtal eller i egen regi startar en mottagning och verksamhet som riktar sig exklusivt till vårdpersonal med psykisk ohälsa och utmattningstillstånd.

Jonas Lindberg (V)